

Fantasyn som kan öppna dörrar

Fansen har väntat länge nog. Nu har fantasyförfattaren George R.R. Martins böcker äntligen filmatiserats.

I kväll är det Sverige-premiär för årets mest omtalade och påkostade tv-serie – Game of thrones.

BLT:s Fredrik Thorén har inte bara läst böckerna. Han har sett de tre första avsnitten av tv-serien också.

Televisionen har tagit 50 år på sig att mogna till att kunna konkurrera med romanen som berättande medium, skrev Jonas Thente i Dagens Nyheter häromåret i en text om att tv-boxen är vår tids nya roman.

Vad speciellt den amerikanska tv-kanalen HBO har betytt för dagens tv-kultur kan knappast förminskas. Med serier som *Oz*, *Sopranos* och *The Wire* har kanalen för alltid förändrat synen på vad en tv-serie är och att den kan fungera som en mer initierad och utförligare roman på dumburken. Det har till och med gett upphov till en universitetskurs i Sverige.

Däremot blev många skeptiska när *Game of Thrones*, som baserar sig på fantasyserien med det svenska namnet *Sagan om Is och Eld*, började planeras förra året. För det fanns ju inga orcer, inga goblins, inga självklara Legolas-hjältar.

Amerikas svar på Tolkien

Författaren George R.R. Martin beskrivs ofta som Amerikas svar på Tolkien. Men där Tolkien skrev om ett tydligt avdelat gott och ont, ett ljus och ett mörker och krig där man sällan får se och sätta sig in i civilbefolkningens situation så är *Game of Thrones* betydligt grövre och socialrealistisk vilket även bäddar gott för en typisk HBO-produktion. Filmatiseringen av *Game of Thrones* kan bli en dörröppnare för fantasy generellt, då den inte riktar sig till en yngre målgrupp som mycket annan populär fan-

Foto: HBO

BASERAS PÅ BOKSUCCÉ. Sean Bean, en av många namnkunniga skådespelare som har bärande roller i *Game of thrones*. Tv-serien har författaren George R.R. Martins storsäljande svit *Sagan om Is och Eld* som förlaga. I sommar utkommer den femte boken i serien.

tasy litteratur som blivit filmatiserad de senaste åren. Även om debatten i den väldigt engagerande fantasyvärlden har gått varm på forum och sociala medier om rollbesättning och scenografi innan serien ens börjat spelas in.

Game of thrones tar sin början i ett iskallt norr där ätten Stark, en av från början sju ätter i *Game of Thrones*-världen, just ska till att gripa en desertör från *The Nights Watch*: män som i helsvarta kläder ägnar sina liv åt att vakta den 200 meter höga muren av is som skyddar mot de utforskade norra delarna av riket.

Man sugts lätt in i de politiska intrigerna och kampen om järntronen i den sydliga huvudstaden för riket, Kungshamn. Årstiderna i serien kan sträcka sig över en generation eller ett år.

”Vintern kommer” är ledordet för ätten Stark, ”Samtidigt ser även deras sommar ut som ett helvete”, för att använda ett citat från en artikel i tidningen *Rolling Stone* nyligen.

Moralfilosofiskt djup

Den karaktär som hör till de mer intressanta är kortväxta Tyrion från ätten Lannister som – om serien ska ha någon skala av godhet och ondhet – är kanske den ätt som är mest skningslös i sin maktfullkomlighet. I början av serien får vi se honom med ett vinkrus och fyra prostituerade. Men det är här som *Game of Thrones* använder sig av sin styrka: sitt moralfilosofiska djup i karaktärsbeskrivningarna.

Tyrion har alltid varit en nagel i ögat på sin far på grund av sin längd och utseende, anti-

tesen till sin bror Jamie med sitt blonda hårsvall och svärdfärdigheter. Tyrion läser böcker, är charmant och snabb på orden. Samtidigt som han är lömsk, vill egentligen bli älskad och är ofta osjälvisk i sin dubbelbottnade personlighet.

Handlingen därifrån kretsar kring incest, horhus, våldtäkter och stympningar. Mitt i ett medeltidspatriarkat med djupa klassklyftor och vederbördor för den som inte är född med rätt efternamn eller med silver-sked. Där kärlek inte fanns mer än i ballader om riddare och jungfrur och giftemål var politiska beslut som handlar om landområden.

Allt kan hända

George R.R. Martins böcker har sedan den första kom ut 1996 blivit klassiker för att de

använder sig av fantasieggande fantasytematik – där allt kan hända – men gör det i en realistisk värld styrd av människor där man till stor del kan känna igen sig, samtidigt som han blandar in hederskodex och komplicerade personligheter som behandlar etiska frågor lika bra som P1:s *Filosofiska rummet*.

En fantasyserie för oss som inte spelat *Drakar och Demoner* eller är för gamla för *Harry Potter*. *Game of Thrones* är exakt som HBO själva har beskrivit det: *Sopranos in Middle Earth*.

Om sommaren var dålig kan jag avslöja att *Vintern kommer*.

Med start i kväll på betal-kanalen Canal +, men också på SVT i december.

Fredrik Thorén

Frida Östergren sjunger nytt låtmaterial

I höstas blev Kallingsångerskan Frida Östergren tv-kändis i Idol.

I kväll gör hon sin första konsert i Blekinge på åtta år.

– Dessutom är det första gången jag sjunger tre helt nya låtar live, säger hon.

Frida Östergren är en av gästerna på Karlsmans Restaurang & Bar (First Hotel) när Karlshamnstrion PPM (Peter Olofsson, Paul Carlsson och Martin Giselson) fortsätter sin satsning på mer jordnära kvällar med country-rock och bluegrass.

Kallingsångerskan, som nu-

mera bor i Stockholm, blev känd även i riksmidia under uttagningarna till förra årets *Idol*. Under kvällens konsert kommer hon såväl köra till några PPM-låtar samt även framföra tre nyskrivna låtar. Det blir första gången hon sjunger låtarna live och det är hela åtta år sedan hon spelade i Blekinge sist.

– Om jag inte minns fel var det i Ronneby vintern 2003 tillsammans med bandet *The Seraphines*. Så visst känns det speciellt. Dessutom är det extra pirrigt att sjunga mina egna låtar, som är ganska personliga och utlämnande, säger 29-åriga Frida Östergren.

Planen är att spela in en skiva

så snart som möjligt. Eller rättare sagt så fort hon hittat en studio och en producent.

– Men jag vill inte skynda på i onödan. I synnerhet inte om jag ska spela in mina egna låtar. Då vill jag jobba med en producent som jag kan lita på, säger hon.

Under kvällens arrangemang på Karlsmans medverkar också den 13-åriga Karlshamnstrionsångerskan Clara Rudelius.

– Hon är verkligen jätteduktig och skulle kunna vara vilken erkänd singer/songwriter som helst, säger Frida Östergren.

Christian Hylse

Foto: Christian HYLSE

COMEBACK. Frida Östergren har inte spelat live i Blekinge de senaste åtta åren. I kväll sjunger hon tre helt nya låtar på Karlsmans Restaurang & Bar i Karlshamn.